

Η ζωή εν τάφω
κατετέθης, Χριστέ,
και αγγέλων στρατιαί εξεπλήττοντο,
συγκατάβασιν δοξάζουσαι την σην. . . .

Η πιο κατανυκτική ημέρα της Μεγάλης Εβδομάδας είναι αναμφίβολα η Μεγάλη Παρασκευή, με τον Επιτάφιο Θρήνο και τα εκπληκτικής ομορφιά Εγκώ μια. Το πρωί της Μεγάλης Παρασκευής γίνεται ο στολισμός του Επιταφίου στις εκκλησίες. Αρχικά ψάλλονται οι Μεγάλες Ώρες, που περιέχουν ψαλμούς, τροπάρια, Αποστόλους, Ευαγγέλια και Ευχές. Στη συνέχεια ψάλλεται ο Εσπερινός της Μεγάλης Παρασκευής και γίνεται η Αποκαθήλωση του Εσταυρωμένου. Ακολουθώντας, τοποθετείται στο Ιερό Κουβούκλιο ένα ύφασμα, πάνω στο οποίο έχει κεντηθεί ή ζωγραφιστεί ο Κύριος, νεκρός. Το ύφασμα αυτό λέγεται Επιτάφιος. Το βράδυ της ίδιας ημέρας ψάλλεται ο όρθρος του Μεγάλου Σαββάτου και η υμνολογία είναι σχετική με την ταφή του Κυρίου από τους Ιωσήφ και Νικόδημο και την κάθοδο της ψυχής Του στα σκοτεινά βασίλεια του Άδη. Σχετικά τα τροπάρια: «Ο ευσχήμων Ιωσήφ...», και «Ότε κατήλθες προς τον θάνατον...». Όταν ο Κύριος απέθανε, το σώμα Του μπήκε στον τάφο, η δε ψυχή του ενωμένη με την Θεότητά του κατήλθε στον Άδη και αφού τον νίκησε απελευθέρωσε τις ψυχές. Και την τρίτη ημέρα ενώθηκε και πάλι η Ψυχή με το Σώμα και το Σώμα Ανέστη εκ Νεκρώ ν. Έτσι νικήθηκε ο Άδης και ο θάνατος. Κατά τη διάρκεια της ακολουθίας ψάλλονται σε τρεις στάσεις (μέρη) τα λεγόμενα Εγκώ μια, μικρά τροπάρια πολύ αγαπητά στο λαό, αγνώστου ποιητή. Τα πιο γνωστά είναι: «Η ζωή εν τάφω...», «Άξιον εστί μεγαλύνειν...», «Αι γενεαί πάσαι...»

και «Ω γλυκύ μου Έαρ...».

Στη συνέχεια γίνεται η Περιφορά του Επιταφίου, εκτός του ναού και στα όρια της Ενορίας.

Μετά την επάνοδο του Επιταφίου στην εκκλησία διαβάζεται περικοπή από το Ευαγγέλιο του Ματθαίου (κζ' 62-66): Αρχιερείς και Φαρισαίοι πηγαίνουν στον Πόντιο Πιλάτο και του ζητούν να σφραγίσουν τον τάφο, επειδή θυμούνται ότι ο Κύριος σε μία αποστροφή των λόγων του είχε πει ότι σε τρεις μέρες θα αναστηθεί. Ο Πιλάτος τους δίνει την άδεια.

Αι γένεαι πάσαι
ύμνον τη ταφή σου
προσφέρουσι, Χριστέ μου.

Ω γλυκύ μου έαρ,
γλυκύτατον μου τέκνον,
που έδυ σου το κάλλος;